

8. august 2018

Sagsnr.
2018-0091926

Dokumentnr.
2018-0091926-4

Cover til analyse: Opfølgning på midler til udvidet åbningstid i fritidscentre

Baggrund

I forbindelse med bandekonflikten i sommeren 2017 besluttede Børne- og Ungdomsudvalget at afsætte 5,2 mio. kr. til udvidet åbningstid for resten af 2017 i ungdomsklubber med mange udsatte unge. Til budgetforhandlingerne 2018 var der enighed om at videreføre tiltaget, hvorfor der blev afsat 15,6 mio. kr. til dette formål i 2018. Samtidig besluttede parterne, at Børne- og Ungdomsforvaltningen skulle analysere fritidstilbuds kriminalitetsforbyggende effekter forud for budget 19.

Med ovenstående afsæt belyser denne analyse, hvorvidt midlerne til udvidet åbningstid ser ud til at have den kriminalitetsforebyggende virkning, der er tiltænkt.

Metoden i analysen tager primært afsæt i kvalitative interviews med udvalgte respondenter. Der tages derfor forbehold for, at analysens hovedpointer hovedsageligt afspejler respondenternes oplevelse.

Analysens hovedpointer

- Der er efterspørgsel på den udvidede åbningstid blandt målgruppen.
- Midlerne muliggør en styrket socialpædagogisk indsats både i fritidscentre og i det opsøgende, udgående arbejde.
- Brugen af fritidscentre skærmer de udsatte unge fra kriminelle miljøer.
- Udbyttet af midlerne opleves at kunne øges, hvis midlerne udmeldes for en længere periode, så de kan understøtte langsigtede pædagogiske indsatser.

Opfølgning på midler til udvidet åbningstid i fritidscentre

Analyse og Erfaringsopsamling, Fagligt Center
Maj 2018

Indhold

1 Indledning	3
Baggrund	3
Formål og fokus	3
Metode og datagrundlag	3
Resultater	4
2 Udmøntning af midler	6
Udvidet åbningstid og gadeplansarbejde	6
Aktiviteter og samarbejde med forældre og skole	7
3 Virkninger ved udvidet åbningstid	8
Nuværende brugere fastholdes	8
En styrket socialpædagogisk indsats	9
4 Fremtidsperspektiv	11
Bilag I: Oversigt over fordelingen af midler til udvidet åbningstid	12

Udgivet af

Børne- og Ungdomsforvaltningen
Gyldenløvesgade 15
1600 København V

www.kk.dk

I Indledning

Baggrund

På baggrund af bandekonflikten i sommeren 2017 besluttede Børne- og Ungdomsudvalget den. 30. august at afsætte 5,2 mio. kr. til udvidet åbningstid for resten af 2017 i ungdomsklubber (UK'ere) med mange udsatte unge (sociale normeringer) samt til udvidet åbningstid i udvalgte fritidscentre og klubber i forsøgsordning. Til budgetforhandlingerne 2018 var der enighed om at afsætte midler til at *videreføre* tiltagene, hvorfor der her blev afsat 15,6 mio. kr. i 2018 til udvidet åbningstid i fritidscentre og klubber i forsøgsordning. Parterne var optagede af, at unge med risikoadfærd benytter sig af tilbud, der har positive og kriminalitetsforebyggende effekter. Derfor blev det besluttet, at Børne- og Ungdomsforvaltningen, i samarbejde med Socialforvaltningen, analyserer fritidscentres og klubber i forsøgsordnings kriminalitetsforebyggende effekter forud for budget 2019 (i kobling til midlerne til udvidet åbningstid).

Formål og fokus

Med afsæt i ovenstående baggrundsbeskrivelse har denne opfølgning til formål at tilvejebringe viden, der kan danne afsæt for en politisk beslutning om, hvorvidt der ved budget '19 fortsat skal afsættes midler til udvidet åbningstid i fritidscentre og klubber i forsøgsordning. I nærværende opsamling er der derfor fokus på at belyse, hvorvidt midlerne til udvidet åbningstid ser ud til at have den kriminalitetsforebyggende virkning, der er tiltænkt.

Med dette afsæt søger analysen at afdække og besvare følgende spørgsmål:

1. Hvordan er midlerne til udvidet åbningstid i fritidstilbud overordnet blevet udmøntet?
 - a. Hvilke muligheder har midlerne til udvidet åbningstid givet fritidstilbuddene, de ikke havde før?
2. Hvorvidt ser midlerne til udvidet åbningstid ud til at have indflydelse på, om unge med risikoadfærd benytter sig af tilbuddene?
 - b. Hvad har især hjulpet med at tiltrække målgruppen?
 - c. Har den udvidede åbningstid/andre aktiviteter påvirket brugerinteressen/-adfæren generelt? Hvordan?
3. Hvorvidt opleves midlerne til udvidet åbningstid at have en kriminalitetsforebyggende effekt?
 - d. Hvilke evt. konkrete eksempler på succes historier med midlerne til udvidet åbningstid oplever fritidstilbuddene ift. målgruppen og brugerne generelt?
 - e. Hvordan oplever brugere (børn/unge) af fritidstilbuddene, at midlerne til udvidet åbningstid har haft/har betydning for deres fritidsliv/-adfærd?
 - f. Hvorvidt og hvordan oplever gadeplansmedarbejderne fra Københavnerteamet, at midlerne til udvidet åbningstid har positiv virkning som indsats for unge med risikoadfærd.

Metode og datagrundlag

Analysen baserer sig primært på semistrukturerede, kvalitative interviews med følgende respondenter:

- 4 gruppeinterviews med 2-6 ledere fra fritidscentre og klubber i forsøgsordning der har modtaget midler til udvidet åbningstid (13 ledere i alt)
- 5 gruppeinterviews med 2-4 pædagogiske medarbejdere fra fritidscentre og klubber i forsøgsordning der har modtaget midler til udvidet åbningstid (16 medarbejdere i alt)
- 3 gruppeinterviews med 3-4 unge fra fritidscentre og klubber i forsøgsordning der har modtaget midler til udvidet åbningstid (10 unge i alt)
- 1 gruppeinterviews med 3 gadeplansmedarbejdere fra Københavnerteamet (SOF).
- 2 telefoninterview med lokale gadeplansmedarbejdere fra SOF (Område Amager)

I udvælgelsen af medarbejdere fra fritidstilbuddene er der lagt vægt på, at en stor del også har tæt tilknytning til SSP samt på medarbejdere, der har spillet en rolle i det udgående arbejde. Herudover repræsenterer medarbejdere og ledere både kommunale og selvejende tilbud. Udvalgte unge blev lagt ud til de enkelte fritidscentre, og der er lagt vægt på, at de unge var repræsentative for den primære brugergruppe i centrene samt relevante for at belyse oplevelsen hos målgruppen (store børn og unge med risikoadfærd).

Foruden interviews baserer opfølgningen sig på data fra logbøger fra fritidstilbuddene, som de blev bedt om at udfylde, da de blev bevilliget de ekstra midler. Loggene giver et indblik i, hvordan tilbuddene har valgt at udmønte midlerne, og hvilke foreløbige erfaringer de har gjort sig med tiltagene.

Analysen er udarbejdet af:

- Julie Rasmussen, fuldmægtig, Analyse og Erfaringsopsamling
- Nanna Lauesgaard, læringskonsulent, Dagtilbud og Fritid
- Ditte Finsten Jensen, studentermedhjælper, Analyse og Erfaringsopsamling
- Mia Aarup Buthler, analysemedarbejder, Analyse og Erfaringsopsamling

Resultater

Sammenfattende peger analysen på, at midler til udvidet åbningstid har en kriminalitetsforebyggende virkning. Nedenfor præsenteres analysens hovedpunkter, der dels belyser, hvordan midlerne opleves at styrke det kriminalitetsforebyggende arbejde via fritidscentre, samt de pointer der i øvrigt er relevante for en beslutning om midlernes evt. videreførelse ifm. budget '19.

- **Der er efterspørgsel på den udvidede åbningstid**
Analysen viser, at den udvidede åbningstid bruges. Det generelle billede er, at det primært er den eksisterende brugergruppe, der bruger tilbuddene mere. I nogle tilfælde opleves midlerne også at bidrage til, at centrene tiltrækker nye brugere. Efterspørgslen understøttes desuden ved, at nogle centre i forvejen har prioriteret at finansiere udvidet åbningstid i udvalgte matrikler via fx klubbydelsplansmidler, omend denne pulje ikke er målrettet almindeligheden.
- **Brug af fritidscentre skærmer de udsatte unge fra kriminelle miljøer**
Idet de udsatte unge generelt bruger den udvidede åbningstid, viser analysen samtidig, at midlerne bidrager til, at de udsatte unge tilbringer mindre tid på gaden, hvor de potentielt er eksponeret for de kriminelle miljøer eller selv er tilbøjelige til en kriminel adfærd pga. kedsomhed. Weekend-, ferie- og helligdagsåbent træder frem som de vigtigste tidspunkter at udvide åbningstiden. Herudover er der også flere steder efterspørgsel på, at der åbnes tidligere i hverdage, så de unge kan tage direkte fra skole.
- **Midlerne muliggør en styrket socialpædagogisk indsats i fritidscentre**
Det er kendetegnende, at den primære 14-18-års-brugergruppe i de omfattede fritidscentre er udsatte unge. Denne gruppe omfatter både meget kriminalitetstruede unge, der har brug for en ekstra socialpædagogisk indsats, samt sårbare unge der generelt har gavn af den øgede kapacitet i fritidscentre. Analysen viser, at det er særligt virkningsfuldt, når midlerne også udmøntes på ekstra ressourcer i form af pædagogisk personale. Dette muliggør i højere grad, at personalet kan skabe relationer til de unge, som er en afgørende forudsætning for at lykkes med deres socialpædagogiske indsats over for de unge. Også de unge selv fremhæver netop tilgængelighed til pædagogerne som særligt betydningsfuldt for deres tilknytning til, og brug af, fritidscenteret.

- **Øvrig udmøntning**

Midlerne er overvejende udmøntet på udvidet åbningstid, men også på det indholdsmæssige plan bl.a. i den udvidede åbningstid. En styrke ved midlerne – ud over den konkrete udvidede åbningstid – er, at fritidscentrene har kunnet tilbyde ture og aktiviteter med lav eller ingen brugerbetaling. Dette opleves at øge deltagelsen hos de unge, der ellers ville falde fra pga. brugerbetaling. Herudover her midlerne muliggjort en styrkelse af det opsøgende og udgående arbejde, herunder fx at følge de unge hjem på de tidspunkter og i de områder, hvor der har været behov for det.

- **Behov for at midlerne understøtter langsigtede pædagogiske indsatser**

Analysen viser, at en udmelding med kort frist (som var tilfældet i ultimo 2017) ikke var hensigtsmæssig ift. at sikre, at midlerne anvendes optimalt. Her blev der pga. den korte frist udmøntet (for) mange midler på et intensiveret udbud af aktiviteter og ture som fx go-kart, biograf og lign., som i det omfang ikke opleves som en optimal udmøntning. I 2018 er grundlaget generelt lidt bedre, idet midlerne løber hen over et år. Samlet peger analysen dog på, at fritidscentrene har brug for mere langsigtede perspektiver og vished om deres tilgængelige midler, når de skal søge at udmønte dem mest hensigtsmæssigt og målrettet den pædagogiske indsats, der er central for det kriminalitetsforebyggende arbejde i fritidscentrene (bl.a. i den udvidede åbningstid). Her træder særligt rekruttering og fastholdelse af kvalificeret pædagogisk personale frem som et centralt fokus.

2 Udmøntning af midler

I det følgende belyses det, hvordan midlerne til udvidet åbningstid i fritidstilbuddene overordnet set er blevet udmøntet. Herunder udfoldes det, hvilke muligheder midlerne til udvidet åbningstid har tilvejebragt, som fritidstilbuddene ikke havde før midlerne blev tildelt.

På tværs af områderne har alle de involverede fritidstilbud *udvidet åbningstiden*, men de har gjort det på forskellige måder alt efter, hvad der passer til tilbuddets lokale forhold. Der er således forskel på, hvorvidt og hvordan de enkelte fritidstilbud har haft fokus på tiltag som eksempelvis udgående og opsøgende arbejde, kultur- og foreningsaktiviteter, dialog med de unge samt skole- og forældresamarbejde. Ud over den konkrete udvidede åbningstid, er midlerne altså udmøntet på en række tiltag, der enten ligger som aktiviteter inden for den udvidede åbningstid eller blot er blevet mulige på grund af de ekstra midler.

Udvidet åbningstid og gadeplansarbejde

Det er gennemgående for stort set alle fritidscentre og klubberne i forsøgsordninger, at midlerne understøtter, at de udsatte unge tilbringer mindre tid på gaden. Det gælder dels ved, at der konkret er mere åbent i ungdomsklubberne, men også ved fritidstilbuddenes udgående gadeplansarbejde. Yderligere fremhæver flere respondenter, at midlerne har medført, at fritidscentre og klubberne i forsøgsordninger ikke i samme grad behøver at opkræve brugerbetaling, hvilket ligeledes har skabt nye muligheder for en del af fritidstilbuddenes eksisterende (og eventuelt nye) brugere.

De ekstra midler har gjort det muligt for fritidscentre og klubberne i forsøgsordninger at ansætte ekstra medarbejdere eller højne timetallet for allerede ansatte, og derved har der også været personalemæssig kapacitet til at udvide åbningstiden. Flere fritidstilbud har valgt at åbne tidligere på dagen end normalt, og andre har valgt at udvide åbningstiden om aftenen, og i forlængelse heraf følge de unge hjem efter lukketid for at skabe tryghed for dem og deres forældre. Således har midlerne til udvidet åbningstid også medført muligheden for at eksperimentere med, hvad der er virkningsfuldt, i og med at midlerne ikke er låst til drift. Medarbejderne oplever, at muligheden for eksempelvis at følge de unge hjem eller udføre mere matrikelløst arbejde har været virkningsfuldt i forhold til de unge. Nogle tilbud har desuden holdt åbent sent på aftenen og for overnatninger i forbindelse med arrangementer. Stort set alle fritidstilbud har med lokale variationer holdt åbent i ferier, weekender og på helligdage og planlægger at fortsætte sådan, da det har positiv effekt hos de unge. Hertil kan det også bemærkes, at flere fritidscentre i forvejen havde prioriteret at udvide åbningstiden gennem finansiering fra bl.a. klubbydelsplansmidler, hvilket understøtter den oplevede efterspørgsel, der også træder frem i denne opfølgning.

"Vi har brugt den ekstra åbningstid. Det er nederen, når det er weekend, og der er lukket – vi keder os, når der ikke er åbent – det er mildt sagt dødsens"

(Ung bruger, 18 år)

Både ledere, pædagogiske medarbejdere, lokale gadeplansmedarbejdere og de unge selv tilkendegiver, at den udvidede åbningstid i fritidscentre og klubberne i forsøgsordning i det hele taget har bidraget til at mindske det tidsrum, hvor de unge *"ikke har noget at foretage sig"*. Det gælder ofte i tidsrummet efter skole og hen til ungdomsklubben normalt åbner ved en 18-19-tiden. Nu holder mange af fritidstilbuddene i stedet åbent allerede fra kl. 16 (og i nogle tilfælde allerede fra kl. 14) også for de ældre børn.

I samtlige områder har man også haft øget fokus på det opsøgende arbejde – enten i skolen eller på gaderne i lokalmiljøet – med henblik på at invitere nye brugere ind i fritidstilbuddene og at tilbyde de unge et alternativ til at færdes på gaden. Fritidscentre og klubberne i forsøgsordninger har således arbejdet med at kommunikere fritidstilbuddet ud gennem udvidet

udgående og opsøgende arbejde ved eksempelvis at opholde sig på skolerne i frikvartererne. Yderligere har flere af fritidscentrene og klubberne i forsøgsordninger benyttet sig af muligheden for at holde akut åbent, hvis der er opstået behov i tilspidsede perioder.

Aktiviteter og samarbejde med forældre og skole

Foruden den udvidede åbningstid og det styrkede udgående og opsøgende arbejde, er midlerne også gået til aktiviteter og en styrket socialpædagogisk indsats omkring de unge. Nedenfor er skitseret de tendenser, der overordnet ses for udmøntningen af midlerne i fritidstilbuddene (både gennemførte siden august 2017 og planlagte i 2018):

Aktiviteter

Alle fritidstilbud har på forskellige vis tilrettelagt diverse aktiviteter for de unge inden for både den oprindelige og udvidede åbningstid. Det er aktiviteter som musikværksteder, sportsturneringer, computer-konkurrencer, fælles madlavning og spisning, lektiehjælp, teaterture, go-kart mv. Mens nogle fritidscentre og klubber i forsøgsordning har haft fokus på kulturelle aktiviteter, som eksempelvis teaterture, har andre haft fokus på at bygge bro til foreningslivet gennem sportsarrangementer i samarbejde med lokale foreninger. Andre igen har haft fokus på ture ud af huset med henblik på at give de unge en pause fra lokalmiljøet. Yderligere er det gennemgående for fritidscentrene og klubberne i forsøgsordninger, at de udbyder ferieaktiviteter, hvilket især har været relevant i juleferien, da mange fritidstilbud har brugere, der ikke fejrer jul.

Enkelte pædagogiske medarbejdere udtrykker, at nogle unge er mættede af de mange ekstra aktiviteter. De oplever, at: *”De unge får en masse aktiviteter, og pludselig er kassen tom”*, og det derved kan skade mere med de ekstra aktiviteter, hvis de pludselig ophører. Det er således ikke aktiviteterne i sig selv, der er problematiske. Det er snarere det potentielle ophør, der italesættes som problematisk. Flere ledere og medarbejdere fremhæver, at det kan være vanskeligt at *”brænde en masse aktiviteter af på kort tid”*, da der i højere grad er behov for en strategisk udmøntning af midlerne, hvor der udtænkes langsigtede pædagogiske indsatser.

Samarbejde med forældre og skole

Flere områder har lagt vægt på at styrke samarbejdet med de unges forældre ved at involvere dem i aktiviteter som eksempelvis fællesspisning eller overnatningsarrangementer. I et enkelt område planlægger de desuden at oprette et familieakademi, hvor forældre og pædagoger styrkes i samarbejdet omkring særligt udsatte unge. I nogle områder har fritidstilbuddene haft fokus på styrket samarbejde med skolerne for at hjælpe de unge i skolen og på vej i en ungdomsuddannelse. Andre tilbud har fokuseret på at understøtte skoletrætte unge gennem eksempelvis lektiecaféer. Der er bred enighed blandt respondenterne om, at samarbejdet med de unges forældre og skolen er afgørende i det kriminalitetsforebyggende arbejde. Dette uddybes yderligere i kapitel 3 om respondenternes oplevede kriminalitetsforebyggende virkning af udvidet åbningstid.

Boks 1: En medarbejders fortælling om en vellykket aktivitet

Vi har bygget et musikstudie sammen med otte af de unge. Vi har bygget vægge, lofter, skillevægge osv. Vi udvidede altså horisontalt ved at bruge flere ressourcer i åbningstiden. Vi planlagde ud fra pejlemærket om inklusion og fællesskab. Nogen af de unge havde nemt ved at bygge og lære, andre havde rigtig svært ved det, men de var med hele vejen. Vi inviterede håndværkere ude fra, og fik et bud på, hvad det ville koste. Det kostede meget mere, end vi kunne betale, og derfor inddrogede vi de unge, og spurgte dem om, hvad vi kunne gøre. De kom selv med forslaget om, at de selv kunne bygge studiet. De otte unge tog ejerskab og var med fra dag et. Andre kom og hjalp til indimellem. De otte unge blev belønnet med en tur til Marienlyst i påsken.

3 Virkninger ved udvidet åbningstid

En central del af ambitionen med at afsætte ekstra midler til udvidet åbningstid var at understøtte, at unge med risikoadfærd benytter sig af fritidstilbuddene, som forventes at være gode og kriminalitetsforebyggende alternativer til at færdes på gaden. I det følgende belyses, hvorvidt midlerne til udvidet åbningstid ser ud til at have indflydelse på, om unge med risikoadfærd benytter sig af tilbuddene, og i hvilket omfang den udvidede åbningstid opleves at have en kriminalitetsforebyggende effekt blandt respondenterne. I forlængelse heraf belyses det, hvad der har hjulpet med at tiltrække målgruppen, og derudover om den udvidede åbningstid har påvirket brugerinteressen og -adfærden.

Nuværende brugere fastholdes

Interviewene og logbogslæsningen viser, at der i langt de fleste fritidstilbud er stor efterspørgsel på den udvidede åbningstid. Det ses ved, at de unge generelt benytter sig af fritidstilbuddene på de udvidede åbningstidspunkter i de fleste fritidscentre og klubber i forsøgsordninger. Samtidig peger interviewene på, at det først og fremmest er de unge, der i forvejen bruger ungdomsklubberne, der nu bruger fritidstilbuddene mere grundet den udvidede åbningstid. Hertil ses det også hos nogle fritidscentre, at unge der primært bruger én matrikel, nu også søger til andre matrikler på tidspunkter, hvor der er udvidet åbningstid i forhold til den primære matrikel.

*”Vi hjælper gummigangsterne – dem der eksperimenterer med miljøet. Dem, der allerede er hevet ind af LTF, dem når vi ikke. Her skal vi helt ned i vuggestuen og arbejde med forældrene”
(Leder af fritidstilbud)*

Det er kendetegnende for både ledere, medarbejdere og gadeplansmedarbejdere fra SOF, at de oplever, at det overvejende er det samme segment af unge, der benytter sig af tilbuddene i de omfattede fritidscentre. Her er der primært tale om *udsatte unge*, der både omfatter unge, der generelt kræver øget socialpædagogisk støtte for at komme godt på vej, unge der er i risikozonen for at blive kriminelle, unge der allerede har begået kriminalitet, unge der er i risiko for at blive socialt isoleret og generelt unge, der ikke har gode alternative fritidsaktiviteter i familiesammenhæng og i hjemmemiljøet. Hertil kommer det, at det dog kun er få ledere og medarbejdere, der oplever også at have de unge, der er involverede i mere hård og banderelateret kriminalitet. Det er den fremherskende overbevisning blandt størstedelen af respondenterne, at effekten af fritidstilbuddenes indsats er størst hos de primære brugere, der befinder sig i risikozonen eller har brug for øget socialpædagogisk støtte og altså ikke de unge, der allerede er kriminelle. Eksempelvis beskriver flere ledere, at fritidscentrene og klubberne i forsøgsordninger ikke rummer alle ungegrupper. I den forbindelse udfolder de, at de unge, der allerede er en del af bandemiljøer, er vanskelige at nå for fritidstilbuddene. I forlængelse heraf fremhæver lederne behovet for at starte indsatsen tidligere, hvis de pædagogiske indsatser skal have en kriminalitetsforebyggende effekt hos disse unge.

Selvom en stor del af lederne og medarbejderne tilkendegiver, at den udvidede åbningstid primært kommer de eksisterende brugere til gavn, findes der enkelte eksempler på, at nye unge begynder at komme i fritidscentrene og klubberne i forsøgsordninger. En gadeplansmedarbejder fra SOF fortæller eksempelvis, at den udvidede åbningstid har gjort gadeplansarbejdet nemmere, da de har konkrete tilbud at henvise de unge

*”Der er også kommet nye til. De brugte det ikke så meget før. Men det gør de nu. Deres klub åbner først senere. Men efter vi begyndte at tage på ture sammen, begyndte drengene også at komme her”
(Ung bruger, 17 år)*

til. Gadeplansmedarbejderen fra SOF udtrykker, at de i højere grad kan tilbyde de unge et alternativ til at "hænge på gaden", i og med at fritidscentrene og klubberne i forsøgsordninger holder åbent i større omfang. Yderligere oplever gadeplansmedarbejderne fra SOF, at nye brugere kommer, når de følges med venner, der allerede er brugere af fritidstilbuddene. Det samme billede viser sig blandt de unge, der ligeledes fortæller, at nye unge kommer til fritidstilbuddene, når ordet spredes i vennegrupper.

En styrket socialpædagogisk indsats

Interviewene og logbogslæsningen viser, at virkningen i udvidet åbningstid i praksis er lokalt bestemt. Som det fremgår ovenfor, oplever de fleste ledere og medarbejdere, at den udvidede åbningstid er en succes, der i enkelte tilfælde tiltrækker nye ansigter og skaber et alternativ til gaden samt fastholder og skaber tryghed for de unge, der allerede bruger tilbuddet. Enkelte andre fritidstilbud oplever mangel på fremmøde i den udvidede åbningstid. Flere fritidstilbud peger i denne forbindelse på vigtigheden i, at få de nye åbningstider formidlet godt ud, og at rygten på sigt vil sprede sig. Ligeledes fremhæves det, at den udvidede åbningstid primært er interessant, i og med at der medfølger en mulighed for at tilbyde aktiviteter af høj kvalitet. De erfaringer, der er med aftenåbningstid, er dog alle positive i forhold til fremmøde.

Blandt respondenterne er der bred enighed om, at den udvidede åbningstid er kriminalitetsforebyggende. En stor del af de pædagogiske medarbejdere tilkendegiver, at den udvidede åbningstid bidrager til at styrke det udgående/opsøgende arbejde og derved fastholde og opsøge unge, der ellers hænger på gaden og eksponeres for kriminelle miljøer. Det "at hænge på gaden" italesættes af stort set alle respondenter som en arena for potentiel kriminalitet og anskues således som risikozone. Medarbejderne fortæller, at det er afgørende, at fritidscentrene og klubberne i forsøgsordninger er åbne i weekenderne og på helligdage i et kriminalitetsforebyggende øjemed, da de ellers ville miste kontakten med de unge. En medarbejder fortæller eksempelvis, at konflikterne blandt de unge ofte eskaleres, når der ikke er åbent i fritidscentrene og klubberne i forsøgsordninger, og i det hele taget fremhæves den positive voksenkontakt som virksom og afgørende i forhold til det kriminalitetsforebyggende arbejde.

"Hvis vi slip dem over helligdage, ville de være i risiko igen. Konflikterne eskaleres, når de ikke har mulighed for at komme i klubberne. SOF arbejder ikke i helligdage, og så er der ingen, der kan tage sig af dem, hvis ikke klubben er åben"

(Pædagogisk medarbejder)

På tværs af respondenterne fremgår det, at det opleves som attraktivt, når der er flere medarbejdere på arbejde i fritidscentrene og klubberne i forsøgsordninger. Dette opleves at understøtte den pædagogiske kvalitet, bl.a. ved medarbejdernes øgede mulighed for at være deltagende i forskellige aktiviteter med de unge, men især ved at de pædagogiske medarbejdere har haft bedre mulighed for at anvende relationsarbejde som en metode til at skabe positiv udvikling hos de unge. Der lægges vægt på at skabe et trygt rum, hvor medarbejdere kan tale med

de unge og skabe et bånd til dem i form af 1-1-samtaler. Disse tiltag er i flere tilfælde muliggjort af midlerne til udvidet åbningstid, fordi der enten er flere medarbejdere eller bedre tid blandt de medarbejdere, der var ansat i forvejen. På tværs af områderne lægges der overordnet set vægt på, at fritidstilbuddene og de aktiviteter, der planlægges, skal skabe rammer, hvor de unge kan være sammen med venner og skabe sunde sociale relationer i et trygt miljø med professionel voksenkontakt.

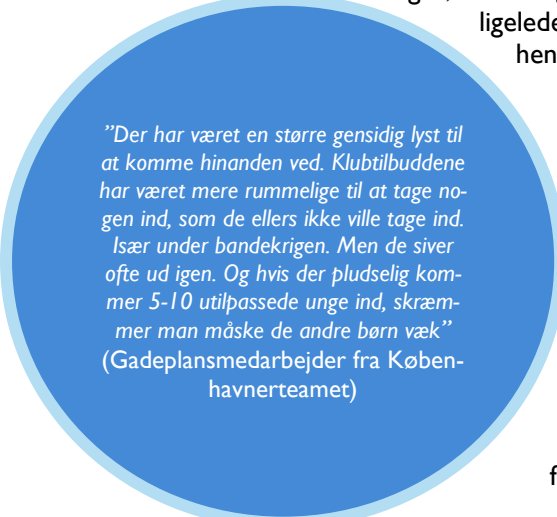
Det fremhæves også som attraktivt blandt de unge, at der er mere pædagogisk personale. Det har en betydning for i hvilket omfang, de unge ønsker at tilbringe tid i fritidscentrene og klubberne i forsøgsordninger. Bl.a. beskrives det som positivt, at der i højere grad er tid til at få hjælp til skolearbejde og vejledning og hjælp til fx at planlægge uddannelsesforløb.

"Du er mere social med voksne. Du kan skabe et bånd til en voksen. Nu ville jeg eksempelvis tale med pædagogerne i klubben, hvis jeg kom i problemer, for jeg ved, at jeg kan stole på dem."

(Ung bruger, 17 år)

Særligt medarbejderne og de unge har en oplevelse af, at meningsfulde fællesskaber er betydningsfulde i det kriminalitetsforebyggende arbejde. Yderligere fremhæver

ledere, medarbejdere og SOF's gadeplansmedarbejdere samarbejde med boligsociale foreninger, sportsforeninger, forældre samt skolen som betydningsfuldt. En leder fra Nørrebro fortæller om, hvordan de anvender den udvidede åbningstid til brobyggende arbejde, hvor der rettes fokus mod tværfaglige og helhedsorienterede indsatser med henblik på, at skabe sammenhænge for de unge. Hensigten er at præsentere de unge for foreninger, klubliv og i det hele taget for alternativer til de kriminelle miljøer. Formålet er ligeledes at skabe kreative projekter og oplyse de unge og deres forældre med henblik på at styrke dem og inspirere dem til: "at blive livsduelige unge".

"Der har været en større gensidig lyst til at komme hinanden ved. Klubtilbuddene har været mere rummelige til at tage nogen ind, som de ellers ikke ville tage ind. Især under bandekrigen. Men de siver ofte ud igen. Og hvis der pludselig kommer 5-10 utilpassede unge ind, skræmmer man måske de andre børn væk"
(Gadeplansmedarbejder fra Københavnerteamet)

Københavnerteamet har ligeledes en oplevelse af, at den udvidede åbningstid har en positiv påvirkning på unge med risikoadfærd. Dog ytrer de, at de mangler et samlet overblik over, i hvilke fritidscentre og klubber i forsøgsordninger åbningstiden er udvidet. Det er ligeledes vanskeligt for Københavnerteamet at mærke en forskel på gaden, men dette begrundes de med, at de sandsynligvis ikke ser centrenes udgående personale, fordi de ofte opsøger de unge på skolerne. Københavnerteamet fremhæver det som positivt, at de oplever en større velvillighed fra fritidstilbuddene om at gå sammen om løsninger, når der opstår akutte situationer. Dette ses eksempelvis ved, at fritidstilbuddene i højere grad har kapacitet til at tage flere unge ind, når der er perioder med uro på gaden.

I det hele taget er Københavnerteamet i høj grad optaget af fremtidsperspektivet, hvor de efterlyser en mere helhedsorienteret indsats for den enkelte unge med henblik på at sikre langtidsholdbare løsninger, hvor en solid pædagogisk praksis opretholdes. Yderligere fremhæver de et behov for en mere systematisk tilgang til indsatserne, hvor eksempelvis matrikelløst arbejde og forældresamarbejde er i fokus i det kriminalitetsforebyggende arbejde.

4 Fremtidsperspektiv

I det følgende belyses det, hvilke pointer der er væsentlige at forholde sig til fremadrettet med udgangspunkt i respondenternes oplevelser af udvidet åbningstid.

Langsigtede socialpædagogiske indsatser er virkningsfulde

Stort set alle respondenter fremhæver den udvidede åbningstid, samt de midler der følger med, som positiv og virkningsfuld. Størstedelen af respondenterne udtrykker dog ligeledes et ønske om at arbejde mere strategisk med de tildelte midler i form af varige handleplaner for pædagogiske indsatser. I den forbindelse peger Københavnerteamet på en risiko for, at de unge igen søger gaden og kældrene, hvis fritidstilbuddene ikke fremadrettet har mulighed for at udvide åbningstiden og til at arbejde relationelt med de unge med risikoadfærd. Ligeledes fremhæves det på tværs af respondenterne, at de unge kan *”få falske forhåbninger og pludselig er kassen tom”*, hvilket, ifølge ledere og medarbejdere, kan skabe utilfredse unge, der således ikke vil benytte fritidstilbuddene.

Usikre ansættelsesforhold og arbejdsvilkår gør det vanskeligt at ansætte dygtige medarbejdere

Både lederne fra fritidscentrene og klubberne i forsøgsordninger og Københavnerteamet oplever, at det er vanskeligt at ansætte dygtige medarbejdere, da arbejdsvilkårene er for usikre. Dette viser sig ved, at lederne i flere tilfælde kun kan tilbyde midlertidige ansættelser på skæve tidspunkter af døgnet. Dertil kommer, at medarbejderne ofte kan være udsatte i arbejdet med unge med risikoadfærd i udsatte områder. Lederne og Københavnerteamet har et ønske om at kunne tilbyde medarbejderne gode vilkår. Og en leder udtrykker eksempelvis: *”Vi har brug for noget ro, når vi har så belastede områder. Så skal vi kunne tilbyde medarbejderne nogle ordentlige arbejdsvilkår”*. Yderligere udfordrer de midlertidige ansættelser det relationelle arbejde mellem medarbejderne og de unge, da der ikke i samme grad vil være tid til at oparbejde og styrke relationerne.

Meningsfuld udmøntning af midlerne og tidlig indsats bidrager til socialpædagogisk kvalitetsarbejde

Flere af respondenterne peger på et fleksibilitetsbehov i forhold til, hvordan midlerne udmøntes. Enkelte ledere og Københavnerteamet tilkendegiver et behov for at arbejde mere strategisk og langsigtet med udmøntningen af midlerne. I læsningen af interviewene fremtræder der eksempelvis et ønske om at kunne arbejde mere systematisk med eksempelvis skolerne og forældrene med henblik på at sætte ind med det kriminalitetsforebyggende arbejde tidligere. I forhold til fleksibiliteten udtrykker en fra Københavnerteamet eksempelvis: *”Det skal være fleksibelt, hvordan midlerne anvendes. Nu er der eksempelvis ikke behov længere, men det er godt, at vi kan gøre noget særligt, når der opstår utryghed eller noget akut. Så skal vi lave attraktive aktiviteter, som får de unge ind i klubben”*. I det hele taget fremhæves det på tværs af respondenterne, at langsigtede indsatser/aktiviteter med pædagogisk kvalitet kræver langsigtet planlægning og midler, der understøtter denne form for pædagogisk arbejde og tidlig indsats.

Bilag I: Oversigt over fordelingen af midler til udvidet åbningstid

De samlede midler i Københavns Kommune for 2018 på **15,6 mio.** kr. er fordelt på fritidstilbud ud fra sociale normeringer. Som det fremgår af tabel I har Nørrebro-Bispebjerg dermed modtaget flest midler, ca. 5,6 mio. kr., herefter Amager, ca. 4,1 mio. kr., Vesterbro-Valby-Kgs. Enghave, ca. 3,5 mio. kr., og Brønshøj-Vanløse, ca. 2,4 mio. kr.

Navn på institution	Type	Matrikler, målgruppe	Midler i 2018
BV			2.382.909 kr.
Fritidscenter Brønshøj Husum	Selvejende i netværk	Arildsgård, – Frederikssundsvej 151, – Frederikssundsvej 159, – Frederikssundsvej 348, – Godthåbsvej 251, – Godthåbsvej 253, – Hegnhusene, – Smørumvej, – Tuxensvej, –	1.097.402 kr.
Fritidscenter Tingbjerg	Organiseret under skoler	Langhusvej, UK Terrasserne, UK Virkefeltet, UK	1.285.507 kr.
NB			5.554.948 kr.
Fritidscenter Bispebjerg Syd	Kommunal klynge	Borupsalle, FK+UK Degnestavnen Legeplads, – Drejervej, UK Heimdalsgade, UK Smedetoften, UK Smedetoften Ungekulturhus, – Bispeparken, FK Skoleholdervej, FK Lundtoftegade, UK	1.265.615 kr.
Fritidscenter Bispebjerg Nord	Selvejende klynge	Emdrupvænge, FK Kontorparken, UK Keldsøvej Skrammellegeplads, FK Rymakrsvej, UK Rymarksvej, FK Tuborgvej, FK+UK	2.484.198 kr.
Fritidscenter Ydre Nørrebro	Selvejende i netværk	Baldersgade, JK+UK Nørrebrogade, JK	223.243 kr.

		Skodsborggade, FK	
Klub Guldberg	Kommunal klynge	–, FK+JK+UK	286.668 kr.
Askovsfondens Pigeklub	Selvejende i netværk	–, JK+UK	223.243 kr.
Kvisten	Kommunal klynge	–, UK	741.672 kr.
Sankt Johannesgården	Selvejende i netværk	–, FK	
Cappella	Kommunal klynge	–, FK	
Murergården	Kommunal klynge	–, FK	330.309 kr.
VVK			3.523.357 kr.
Fritidscenter Ydre Valby	Kommunal klynge	August Wimmersvej, FK+JK+UK Frilands Allé, UK 23 år Gårdstedet, FK+JK+UK Rødbyvej, FK+JK+UK Valbylanggade, FK+JK+UK Vigerslev Allé, FK+JK+UK 23 år	1.155.311 kr.
Fritidscenter Indre Valby	Kommunal klynge	Angelgade, FK+JK Rubinsteinsvej, FK+JK+UK Sjælør Boulevard, FK+JK+UK 23 år Støberigade, FK+JK Vinhaven, FK+JK+UK	2.368.046 kr.
AMA			4.138.786 kr.
Rideklubben	Selvejende i netværk	–, FK+UK	203.940 kr.
Fritidscenter Amager Strand	Kommunal klynge	Amagerbrogade, UK Kongovej, FK+UK Kraftværket, FK+UK Messinavej, FK Strandvej, FK+UK Amager Strandvej, UK	562.428 kr.
Fritidscenter 4 Syd	Selvejende klynge	Amagerbrogade, FK Frønykkevej, FK Hendonvej, FK Jens Warmings Vej, FK+UK Irlandsvej, FK	272.880 kr.
Fritidscenter Islands Brygge	Selvejende i netværk	–, FK+UK	300.456 kr.
Fritidscenter Amager Midt	Kommunal klynge	Brydes Allé, FK+UK Glømmensgade, FK Remisevej, FK+UK Værested, –	1.385.523 kr.
Fritidscenter Amager Nord Øst	Kommunal klynge	Hannovergade, FK+UK Lybækgade, FK+UK Norgesgade, UK Polensgade, FK	1.413.559 kr.